

Specificita opylovačů čertkusů lučního *Succisa pratensis*

Stanislav Vosolobě²⁾, Michael Mikát³⁾, Dagmar Berneška Říhová³⁾, Anežka Pavlíková⁴⁾, Jan Ponert²⁾ & Zdeněk Janovský¹⁾

1) Katedra botaniky Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy, Benátská 102, 128 00 Praha 2

2) Katedra experimentální biologie rostlin Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy, Viničná 5, 120 00 Praha 2

3) Katedra zoologie Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy, Viničná 7, 128 00 Praha 2

4) Katedra zoologie Přírodovědecké fakulty Jihočeské univerzity, Branišovská 31, 370 05 České Budějovice

Opylování patří k základním faktorům limitujícím produkci semen u allogamních druhů a v případě druhů z fragmentovaných biotopů zprostředkovává též genový tok mezi jednotlivými mikropopulacemi. V naší studii jsme se zaměřili na studium opylování čertkusů lučního *Succisa pratensis*, který je ve vrcholném létě nejvýraznějším entomogamním druhem oligotrofních vlhkých luk.

Hlavními opylovači čertkusů jsou pestřenky *Eristalis interruptus* a *E. tenax*, v menší míře mouchy Muscidae, masačky Sarcophagidae a pestřenky *Helophilus* ssp. a *Sericomyia silentis*.

Na základě našich předběžných výsledků můžeme dominantní opylovače rozdělit do dvou skupin: aktivita první skupiny (reprezentované pestřenkami *Eristalis interruptus* a *E. tenax*) je korelována zejména s morfologickými vlastnostmi rostliny (počet květů, rozkvetlost a výška rostliny), zatímco aktivita druhé skupiny (převážně mouchy, Muscidae) je korelována s faktory prostředí, jakými jsou rychlost větru a sluneční svit.

V tomto experimentu zjišťujeme specificitu a efektivitu jednotlivých opylovačů čertkusů, zejména pestřenek *E. interruptus*, *E. tenax* a *Helophilus* ssp. Pomocí želatinových bločků barvených fuchsinem byl kvantitativně sbírán pyl z odchycených opylovačů a následně bylo vyhodnoceno jeho množství a zastoupení jednotlivých druhů pylu. Srovnávány jsou pylové profily získané z opylovačů odchycených z čertkusů a dalších dvou dominantních kvetoucích rostlin v rámci sledované lokality - škarďe střešní *Crepis tenctorum* a děhelu lesního *Angelica sylvestris*. Výsledky nám umožní lépe zhodnotit význam jednotlivých opylovačů a společně s výsledky dalších experimentů (sledování frekvence návštěv květů a odhad abundance a prostorové aktivity společenstva opylovačů pomocí zpětných odchytů) nám umožní sestavit kompletní model ekologických interakcí čertkusů lučního.